

Edito	<i>Paule Verbruggen</i> p. 5
Bijdragen	Begeesterd door de telduivel. De ledencijfers van de socialistische vakbeweging in het interbellum opnieuw bekeken. <i>Kurt Vandaele</i> p. 7
	Johann Most en de Duitse anarchistische beweging in New York City, 1880-1900. <i>Tom Goyens</i> p. 39
Bronnen	Een interessant egodocument van een dienaar van de beweging, Carolus Ludovicus Hannick. <i>Bart De Wilde</i> p. 57
	De archieven van de socialistische verbruiks-coöperaties in Leuven en Mechelen. <i>Jan Laplasse</i> p.58
	Het archief van de Centrale van Belgische Metaalbewerkers (CBM). <i>Rik De Coninck</i> p. 64
	Het archief van Romain De Coninck. <i>Piet Creve</i> p. 66
Bibliotheek	Duizend Bommen en Granaten, een andere Hendrik de Man. <i>Hans Mortelmans</i> p. 69
Kronieken	Project Deurne. <i>Martine Vermandere</i> p. 73
	Les Solidarités Internationales: transitions, métamorphoses et perspectives. <i>Piet Creve</i> p. 74
	Over geuren en kleuren kan men van mening verschillen. Evaluatie van het project 'Geuren en Kleuren. Een sociale en economische geschiedenis van Vlaams-Brabant 19de en 20ste eeuw'. <i>Bart De Nil</i> p. 77
	Aspecten van Arbeid en Cultuur vóór 1940: het logo. <i>Bart De Nil</i> p. 86
Recensies	Een smakelijke Karl Marx voor de geglobaliseerde hamburgermaatschappij. <i>Jan Dumolyn</i> p. 89
	And Never the Twain Did Meet... Waarom socialistische partijen nooit doorbraken in de Verenigde Staten. <i>Maria De Waele</i> p. 97
	Dieter Nelles, Widerstand und internationale Solidarität. Die Internationale Transportarbeiter Föderation (ITF) im Widerstand gegen den Nationalsozialismus. <i>Etienne Verhoeyen</i> p. 109
	Iain Hampsher-Monk, Karin Tilmans and Frank Van Vree (eds.), History of Concepts: Comparative Perspectives. <i>Bart De Nil</i> p. 116
	Harry Van Velthoven en Jeffrey Tyssens, Vlaamsch van taal, van kunst en zin. 150 jaar Willemsfonds (1851-2000). <i>Luc Boeva</i> p. 121

Edito

Geschiedenis schrijf je niet zonder bronnen. Wat een statement... En toch is het veel minder evident dan het lijkt. Want bronnen zijn er niet zomaar.

Bronnen worden eigenlijk 'gemaakt'. Alles kan een bron zijn: een liefdesbrief, een krabbel in de krant, een pamflet dat je toegestoken krijgt op een betoging, een menukaart... Alleen heb je weinig aan zo'n bron als ze ergens op een zolder of in een bureaulade ligt te vereeuwigen.

Bronnen moeten gevonden worden. Stel je daarvan niet te veel voor. Niet elke archeoloog heeft het geluk Troje te ontdekken. Meestal is dit het resultaat van een intensieve en systematische prospectie. De laatste jaren is bij de archiefvormers een attitude gegroeid waarbij ze zelf instellingen als Amsab contacteren om archief te komen ophalen. Positief natuurlijk. Maar aan de andere kant betekent dit een steeds grotere toevloed van kilo's papier. En ook hier heb je weinig aan als die op een hoop worden gestapeld en that's it. Bronnen moeten dus ook geordend worden. 'Doorploegd' zou ik durven zeggen want soms moet je echt de heleboel omdraaien om toch ergens een structuur te vinden. En dan pas kan zo'n archief beschreven worden, soms bijna blad per blad.

Neen, een klaagzang is het niet. Eerder een eerbetoon aan alle archivarissen die meestal achter de schermen hun ding doen. En ervoor zorgen dat onderzoekers als Kurt Vandaele of Tom Goyens een bijdrage kunnen schrijven voor Brood & Rozen.

En nu ik toch bezig ben gooi ik maar meteen ook een roos naar de bibliothecarissen en naar de mensen die met het inventariseren van beeldmateriaal bezig zijn.

Want het is allemaal minder evident dan het lijkt...

Paule Verbruggen